

ΕΡΩΤΗΣΗ

προς την Υπουργό Πολιτισμού

29.9.2025

ΘΕΜΑ: Από το 2022 έχουν σταματήσει οι εργασίες για την πλήρη αποκάλυψη του σπουδαιότερου αρχαιολογικού μνημείου της περιοχής των Αχαρνών, του αρχαίου θεάτρου του 4ου αι. π.Χ. που ανακαλύφθηκε το 2007, κατά τη διάρκεια εκσκαφής για την ανέγερση οικοδομής.

Το Φεβρουάριο του 2007, κατά τη διάρκεια εκσκαφής για την ανέγερση οικοδομής στο κέντρο του σημερινού δήμου Αχαρνών, αποκαλύφθηκε από την Εφορεία Αρχαιοτήτων Ανατολικής Αττικής και την αρχαιολόγο της, κ. Μαρία Πλάτωνος – Γιώτα, ένα μνημείο μεγάλης πολιτιστικής, ιστορικής, αρχαιολογικής και κοινωνικής σπουδαιότητας, το θέατρο του αρχαίου Αττικού Δήμου των Αχαρνών. Η είδηση της αποκάλυψης του πήρε μεγάλες διαστάσεις και δημοσιεύτηκε στον παγκόσμιο τύπο.

Την ύπαρξη του θεάτρου Αχαρνών μαρτυρούσαν δύο σημαντικότερες επιγραφές του β' μισού του 4ου αι. π.Χ. Η μέχρι τώρα ανασκαφική έρευνα έχει φέρει στο φως μια ολόκληρη κερκίδα με 10 σειρές καθισμάτων από ασβεστολιθικούς δόμους σε ημικυκλική διάταξη. Ανασκάφθηκε, επίσης, μικρό τμήμα κερκίδας βόρεια της πρώτης και το ήμισυ τρίτης κερκίδας νότια της πρώτης. Επίσης, έχουν αποκαλυφθεί τμήμα της χαλικοστρωμένης ορχήστρας, μικρό τμήμα του διαζώματος και ο αποχετευτικός αγωγός του θεάτρου. Το υπόλοιπο τμήμα του θεάτρου βρισκόταν κάτω από σύγχρονα κτίσματα, τα οποία σήμερα έχουν κατεδαφιστεί. .

Το θέατρο χρονολογείται στο πρώτο μισό του 4ου αι. π.Χ. και είχε διάρκεια ζωής έως τα ύστερα Ρωμαϊκά χρόνια. Η χωρητικότητά του υπολογίζεται ότι έφθανε περίπου τους 1500 - 2000 θεατές και φιλοξενούσε μουσικούς και ωδικούς αγώνες, παραστάσεις αρχαίου θεάτρου και επίσημες τελετές (αναγγελίες ψηφισμάτων κ.α.) του αρχαίου Δήμου.

Το 2008, με την υπ' αρ. 1121645/8149/Δ0010/22.12.2008 Κ.Υ.Α., κηρύχθηκε η αναγκαστική απαλλοτρίωση του πρώτου ακινήτου εντός του οποίου έχει αποκαλυφθεί το θέατρο.

Το 2010 αφού ακόμη και στο site του Δήμου δε περιλαμβανόταν ούτε αναφερόταν στον κατάλογο των μνημείων των Αχαρνών το Αρχαίο Θέατρο, αποφασίστηκε από ομάδα ενεργών πολιτών η ίδρυση της Κίνησης Πολιτών για

την ανάδειξη του Αρχαίου Θεάτρου Αχαρνών, «ΕΠΙΣΚΗΝΙΟΝ» (πολιτιστικός φορέας αμιγώς εθελοντικός μη κερδοσκοπικός , μη επιδοτούμενος και μη επιχορηγούμενο). Το «ΕΠΙΣΚΗΝΙΟΝ» και η Κίνηση Πολιτών «ΔΙΑΖΩΜΑ» συνέδραμαν, όπως αναφέρεται σε δελτία τύπου, με ποικίλες δράσεις για την ανάδειξη και προβολή του μνημείου (άνοιγμα ειδικού τραπεζικού λογαριασμού - «κουμπάρα» για το μνημείο, ενημερωτικές εκδηλώσεις, εκπαιδευτικά προγράμματα, προώθηση γραφειοκρατικών ζητημάτων απαλλοτριώσεων κ.α.).

Όπως πληροφορούμαστε από τις δράσεις της κοινωνίας των πολιτών, το 2011 έπειτα από αλληπάλληλες συναντήσεις στο Υπουργείο πολιτισμού και πιέσεις από το ΕΠΙΣΚΗΝΙΟΝ και το ΔΙΑΖΩΜΑ ολοκληρώθηκε η διαδικασία της παρακατάθεσης του ποσού της απαλλοτρίωσης και το πρώτο ακίνητο περιήλθε στην κυριότητα του Ελληνικού Δημοσίου. (αρ. Φ.Ε.Κ. 276 Α.ΑΠ. /24-10-2011).

Εν συνεχεία το 2012, με την υπ' αριθ. 1039597/1035/0012/26-4-2012 κοινή υπουργική απόφαση, που δημοσιεύτηκε στο ΦΕΚ 143/τ.ΑΑΠ/30-2012, κηρύχθηκε αναγκαστική απαλλοτρίωση ακινήτων, δηλαδή τριών οικοπέδων, συνολικής έκτασης και των τριών 803 τετραγωνικών μέτρων με τα επ'αυτών κτίσματα , στο ΟΤ 66 του Δήμου Αχαρνών Αττικής για αρχαιολογικούς σκοπούς και συγκεκριμένα για την ανάδειξη του αρχαίου θεάτρου Αχαρνών .

Με το υπ' αριθ. Πρωτ. ΥΠΠΟ/ΔΑΑΠ/Φ450/45484/79/17 Μαΐου 2012 απεστάλη ο σχετικός φάκελος στο γραφείο της Νομικής Υπηρεσίας του ΥΠΠΟ για να ολοκληρωθεί η διαδικασία του καθορισμού της αποζημίωσης των υπό απαλλοτρίωση ιδιοκτησιών.

Μετά από τριετή καθυστέρηση το 2015 και συνεχείς πιέσεις κατατέθηκε αίτηση για καθορισμό τιμής μονάδος το 2015 και ορίστηκε δικάσιμος η 23/2/2016 ενώπιον του Μονομελούς Εφετείου Αθηνών . Η εκδίκαση της αναβλήθηκε για την 17 /1/2017 , οπότε και πάλι αναβλήθηκε για τις 26/9/2017, οπότε και εκδικάσθηκε .

Εν τέλει εκδόθηκε η υπ' αριθ. 4812/ 23-10-2017 απόφαση του Εφετείου Αθηνών που καθόρισε προσωρινή τιμή μονάδος μετά από πέντε χρόνια από την κήρυξη της απαλλοτρίωσης. (Η καθορισθείσα αποζημίωση έπρεπε να καταβληθεί εντός 18 μηνών από την έκδοση της άνω απόφασης , άλλως ανακαλείται η απαλλοτρίωση και ευρισκόμεθα στην προ του 2012 κατάσταση. (άρθρο 17 του Συντάγματος)).

Εν συνεχεία το αρμόδιο τμήμα του Υπουργείου Πολιτισμού έδωσε εντολή για παρακατάθεση της προσωρινής αποζημίωσης με καταληκτική ημερομηνία την 23-4-2019 , πέραν της οποίας αίρεται η εν λόγω απαλλοτρίωση και η κατάσταση πάει πίσω επτά χρόνια ματαιώνοντας τις προσδοκίες των πολιτών για την ανάδειξη του σημαντικότερου μνημείου των Αχαρνών.

Τέλος και μετά από μαραθωνίους πιέσεων , οριακά, στις 19 Απριλίου συντελέστηκε και η δεύτερη απαλλοτρίωση (ΦΕΚ 190/Δ/19-4-2019) και όλα τα ιδιωτικά ακίνητα κάτω από τα οποία εκτείνεται το Αρχαίο Θέατρο περιήλθαν στην ιδιοκτησία του Ελληνικού Δημοσίου. Το επόμενο στάδιο , δηλαδή η κατεδάφιση των υπαρχόντων κτιρίων με τριετή καθυστέρηση ολοκληρώθηκε το 2022.

ΕΠΕΙΔΗ οι ανασκαφικές εργασίες σε αυτά τα ακίνητα έχουν σταματήσει από τότε λόγω μη χρηματοδότησης. Και τέλος απομένει να αποδοθεί για ανασκαφή και το τμήμα της οδού Αρχαίου θεάτρου , όπου εκτείνεται το Θέατρο , αφού ολοκληρωθεί η διαδικασία πεζοδρόμησης αυτού του τμήματος της οδού για την οποία ήδη υπάρχει σχετική μελέτη από το 2020,

ΕΡΩΤΑΤΑΙ η Υπουργός Πολιτισμού

Γιατί εδώ και τρία χρόνια δεν υπάρχει καμιά πρόοδος των εργασιών για την πλήρη αποκάλυψη και την απόδοσή του στους πολίτες, του σπουδαιότερου αρχαιολογικού μνημείου των Αχαρνών και εμβληματικού μνημείου της παγκόσμιας κληρονομιάς;

-Υπάρχει προγραμματισμός από το Υπουργείο Πολιτισμού να ξεκινήσουν εκ νέου οι εργασίες και αν ναι πότε προβλέπεται αυτό;

Οι ερωτώντες βουλευτές

Αναγνωστοπούλου Αθανασία (Σία)

Ηλιόπουλος Αθανάσιος (Νάσος)

Πέρκα Θεοπίστη (Πέτη)

Τζούφη Μερόπη

Φερχάτ Οζγκιούρ

Φωτίου Θεανώ